

Clara Törnvallová

Normální lidé

Host, 2025, přeložila Petra Hesová, 203 stran

TEXT JIŘÍ PŘIVŘEL

HODNOCENÍ 70 %

„Já, autorka téhle knihy, jsem autistka. Autismus znamená, že člověk přemýšlí, mluví a pohybuje se jinak než běžní lidé, takzvaní neurotypici,“ rozdává Clara Törnvallová karty hned v úvodu, stejně jako nám je rozdál osud či náhoda při narození. Ona a diagnosticky vzrůstající procento lidí neměly tolik štěstí. I když, štěstí? „Být autistou není ani lepší ani horší, pouze jiné.“ Odlišné v tom, že se hraje podle pravidel většiny, jejichž pochopení a dodržování osoby s poruchou autistického spektra stojí úsilí navíc.

Švédská autorka, od které v nakladatelství Host již před dvěma lety vyšla kniha *Autistky: O ženách na spektru*, píše ze své perspektivy. Popisuje různé projevy a způsoby chování neurotypiků, jako jsou pozdrav, povrchní konverzace, všeobecné zájmy nebo právě ona nepsaná a často ohýbaná pravidla, nad kterými se pozastavuje a podrobuje je lehce ironické kritice. Tím nepřímou vyvrací jeden z mnoha všeobecných předsudků, že autisté nemají smysl pro sarkasmus. Krátké kapitoly věnované neurotypickému chování doplňuje slovníčkem ustálených frází opatřených významovým překladem a autentickými hlasy autistů, kteří se k tématu vyjadřují na základě žité zkušenosti.

Normální lidé jsou dalším důležitým populárně naučným kamínkem do modré mozaiky na téma, které se dostává do společenské debaty. Aktuálně i přičiněním výborné šestidílné podcastové série *Spektrum* o podobách autismu, kterou pro Radio Wave připravila redaktorka Sarah Abulkasim. Nezbyvá než doufat, že tyto obálky přispějí k většímu pochopení vůči autistům. Ze strany neurotypické většiny by to se základní mírou empatie mohla být ta snazší cesta.